

АБЛАДИЙ БАРҲАЁТ ТАЪЛИМОТ

ЗАМОНДОШЛАР ТАҚДИРИДА

...Владимир Ильич чека ўлкалар масаласини чуқур ўйлаб, унга жуда сезgirlрик ва эътибор билан қарар эди. У ўзининг бундай қарашларини суҳбатдошига ҳам сингире олар эди. Унинг суҳбатдоши: улуг устоз айган гапларни бажара олармиканман деган хабла чўмганича чиқиб кетар эди...

Н. НАРИМАНОВ.

...Владимир Ильич ҳарбий ишни ёки бирон-бир ишлаб чиқаришни тубдан ахшилашни ўйлаб муҳим тақдирлар кiritган иxtiroчиларга катта ғамхўрлик қиларди. Мен, ВСХНнинг партиязы инжениери (бундайлар жуда кам эди), Ильич билан турли иxtiroчилар ўртасида кўпнеча вазиталик бўлар эдим. Владимир Ильичнинг бу масаладаги бир сўзligидан ҳайратда қоларди, киши, Владимир Ильич партия ва совет ҳаётининг турли-туман соҳаларига оид жуда кўп иш билан банд бўлганига қарамай, мен у билан учрашганимда ўзини қизиқтирган бирор иxtиро тўғрисида гап очар ва иxtирога тегишли билан баҳо бер-ishi, уни иложи борича тезроқ амалга ошириш ёки фабрика-заводда синовдан ўтказиш учун шохлиқ чоралар қўришни талаб қилиб чиқар эди...

Ф. В. ЛЕНГИК.

...Поёзда ўтирганимдан кейин, Лени билан учрашганимни узоқ ўйлаб кетдим, унинг кўрсатмаси ва маслаҳатларини, дохилининг ёр-ди ва жозибали сиймосини хотирлаша тиришдим. Ильичнинг оддийлиги, менга Питер ишчилар елфининг вакили сифатида зўр эътибор берганлиги мени ҳайратда қолдирди. Мен Владимир Ильич билан гаплашар эканман, ҳеч қандай ийманлиш ва торти-нишни сезганим йўқ.

Заводда бўлган мажлисларда Ленин билан гаплашганимни, унинг Петроград пролетариати олдига қўйган вазифаларини иш-чиларга батафсил айтиб бердим. Шундан кейин заводда озик-овқат отрадлари тузила бошлади. Бу отрадлар озик-овқат тайёрлаш бу 1918 йил июль ойи бошла-рида жойларга жўнаб кетди...

А. В. ИВАНОВ.

...Бундан Владимир Ильич ўт-миш маданиятга умуман қар-ши эди деган гап келиб чиқмай-ди. Унга операнинг бутун дaба-дали — сарой руҳи фақат по-мешчиларигагина ҳос бўлиб кў-ринад эди. Умуман ўтмиш сан-затини, ҳусусан рус реализминги (масалан, шу жулдадан лeрдe-дaвижикиларни) Владимир Ильич жуда қадрлар эди.

Владимир Ильич эстетик жиҳа-дан бирон нарсани ёқтирган ёки ёқтирмаган бўлса, бундан у ҳеч қанон умумий ҳулосалар чиқар-мас эди...

А. В. ЛУНАЧАРСКИЙ.

...Отпусқадан қайтган, Владимир Ильичдан бир неча бор хабар олдим, унинг ортепедия пoяфa-злигини текшириб, олдин оддийсини, кейин қишлигини таъйёрлаш учун доктор Н. Н. Пригоров ва ортепe-дист-этидик билан олдиға бердим. Владимир Ильич бизни ҳам-ма вақт очик чехра билан қутиб олар, пoяфaзлини ўлчаб кўри-ша монелик қилмас эди. У мен билан бирга юришини ўрганди, ҳатто деварли ёрдамсини, таъдиқа суняни юрадиган бўлди. Кечки ошқани биз билан бирга еб ўти-риб, бизни меҳмон қилар, озгина сўз бойлигини ёниб, гапга арала-шар ва шу тариха узоқ ўтирар эди, ниҳоят биз унинг гапни тўшунадиган бўлдик. Мен борган кезларимда у ҳамиша хушчақчақ қолдик.

В. Н. РОЗАНОВ.

...Тўсатдан, ўлим чангал солди. Жасадин ериб кўриш врачларга ҳам жуда оғир бўлди. Мия то-мирлар қаттиқ склероз, фақат склероз бўлган экан. Биз унинг ми-ядда шундай ўзгарган склероз билан фикр юритганига эмас, балки бундай иши билан шу қадар узоқ яшаб юрганига ҳайратда қолдик.

В. Н. РОЗАНОВ.

...Ленининг сўзлари, яъни: коммунизм қуришни ўрганиш; маълумоти ва химия, тарих ва қуришли техникасини сабог-мa-то-нат билан ўрганиш ва бу билим-ларни корхоналардаги ишлаб чи-қариш меҳнати билан қўшла олиш; бу билимларни дeкxонaчида қўлланиш, ҳам маълумоти, ҳам меҳнаткаш киши бўлиб етишиш — коммунизм галабасига бутун куч-ни сарфлаш керак, деган сўзлари қалбимизга, миямизга чуқур ўр-натилиб қолди.

Е. М. ГЕРР.

«...ИНСОНИЯТ КУТАРИЛАДИГАН ЧУҚҚИЛАР, ҚАНДАЙ БЎЛИШИДАН ҚАТБИЙ НАЗАР, У МУТА- ФАККИР ВА РЕВОЛЮЦИОНЕР УЛУҒ ЛЕНИН КОМ- МУНИСТИК ЦИВИЛИЗАЦИЯ МАНБАЛАРИДА ТУР- ГАНЛИГИНИ ҲАМИША ЭСДА TUTADI...»

(Уртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг Владимир Ильич Ленин туғилган кунининг 100 йиллигига бағишланган кўшма тантанали мажлисида 1970 йил 21 апрелда қилган докладыдан.)

XIX асрнинг охирига келиб Ғарбдаги революцион ҳаракат аста-секин Россияга йўча бошлади. Шу революцион ҳаракатга тўғри йўл кўрсатиш ун галабага бошлаб бориш ва оммави Ғарбда бўлиб ўтган революцион ҳаракатларнинг мохияти, йўналиши ва амалий тарихи билан таништириш энг зарурий масалалардан бири бўлиб қолди. Бунинг учун марксизм классикларининг асарларини ўрганиш ва уларнинг тажрибаларидан фойдаланишга эҳтиёж туғилди. Шу босқан уларнинг асарларини рус тилига таржима қилиш ке-ран эди.

Бу борада бутун дунё пролетариатининг дохилиси В. И. Ленин ҳаммага ўрнак бўлди. У марксизм классикларининг асарларини таржима қилиш йўлида ҳаёли ҳолатда қиларди. Ленин бирор нарсани рус тилига ўтирар экан сўз, теримни ва ибораларини қўллашда жуда эҳтиёт бўларди. Узининг асарларини ёзиш давомида таржима қилган қитталардан таҷариб олиб, немис, француз тилидан қатор асарларни рус тилига ағдарди. Латин, италия ва бошича тиллардан ҳам қитталар таржима қилган. Лениннинг биринчи таржи-маси — «Коммунистк партия манифести» бўлди. Манифести Са-марада марксизм пропагандасини билан шуғулланувчи ишчилар тў-гарига катнашиб юрган пайтида (1889—1893) немис тилидан рус тилига ўтирган эди. Унинг йўл эмаси қўлдан-қўлга ўтиб юрди: Кейин полиция томонидан ўтказилган тинтув даврида бу таржима асар йўқолиб кетган. В. И. Ленин 1900—1901 йилларда С. В. Беб-нини «Инглиз тред-юнионизмининг назари ва практикиси» деган асарини таржима қилиб, у Россия ишчиларини инглиз ишчилар ҳа-ракати тарихи билан қиқандан та-ништирди. Бу асар рус револю-цион ҳаракати учун жуда катта аҳамиятга эга эди. Чунки, улар ўзларининг революцион ҳаракати давомида бўй берадиган хатолар-ни дарҳол пайқатиш ва инглиз иш-чилар ҳаракатидан ўзлари учун тегишли ҳулоса чиқариб олиш-ларга имкон берарди. Кейин дохий Науцийнинг мақолалар тўплави-чи, Илари Цеткин мақолаларини, Ф. Мерининг «Немис либерал-изми ва рус Думаси» деган мақоласини таржима қилди. Устозининг бу таржималари Рос-сия ишчиларининг революци-он ҳаракатини яна ҳам қамолга етказишда ва тўғри йўл-га солишда муҳим роль ўйнади. Шунинг учун ҳам Ленин таржима-чиликни жуда катта эътибор берди. У инглиз, немис, француз ва бошича тиллардан рус тилига таржима қилишга иштирок қилар, рус тили-дан бошича чет тилларга ҳам ўтириш билан шуғулланди. С. Э. В. И. Лениннинг «Ленининг ҳаёти ва фаолиятда чет тиллар» деган китобида бундай дейди: «В. И. Ленин чет тилидан рус тилига тар-жима қилишга иштираган, балки рус тилидан чет тилларга ҳам таржима қилар эди: бунга эсики бoльшeвнe М. Н. Лядневнинг хоти-ралари гувоҳ бўла олади. У Владимир Ильичнинг 1904 йилда Амстер-дамдаги халқаро социалистик конгрессида бoльшeвнларнинг док-ладларини рус тилидан немис тилига таржима қилишда унга ер-дан берганлигини хитоб қилди; бу конгрессдаги чет эл делегаци-ларини РСДРП 2-съезидан кейинки партия кризиси билан таниш-тириш учун эди».

В. И. Ленин фақат таржимачилик билан шуғулланиб қолмасдан, балки таржимашуносини соҳасида ҳам бой таълимто қолдирди. Бу соҳада у Маркс ва Энгельс таълимотларини бойитди ҳамда ривож-ландирди. Маркс ва Энгельс таржимондан асл нусханинг том маъ-носини тўшунишни ва унинг мазмунини тула тўшунтира билишни талаб қилдилар. Улар асл нусхага тўғри билишадиган ва уни тў-ғри таржима қиладиган таржимонларни улутлар, хурмат қилар э-дилар. Маркс ва Энгельс таржимон ўтирилмаётган асар тилини ўз она тилидай пухта билишни зарур деб ҳисоблар эдилар. В. И. Ленин ҳам таржимончиликка аҳамият берар экан, чет тилларни пухта эгаллашни алоҳида қайд қилди. Шу билан бирга тилини яхши би-

лган эди. Қутиш зали бум-буш. Телеграф хонасида эса безгал тутиб ётган бемордан бошқа тирик жон йўқ. Узоқ йўлдан яхши ният билан келган мутахассислар Мир-заҳудга биринчи қадамларини безгалка қарши қурашдан бошладилар, беморларни даво-ладдилар. Касалининг ўчоги — ботий, қўлларини зарарсизлан-тирдилар. Касал ташувчи чи-винга қирғин келтирдилар. Бу шундан ҳарбий врачнинг қизи Татьяна Александровна ҳам фа-олат қатнашди.

Т. А. Колпакова асли тўрт-қўллик. Аму бўйида туғилиб, воқea етган. Онасининг «Сен врач бўлишинг керак. Касбийма нийонатда одамларга керак» деб чунон уқдириниға қарамай, ўз-майлидан қолмади — инженер-лиқка қизиқди. Татьяна Александровна Петро-град политехника институтини тугаллади. Мирзаҳудни қал-лаштириш ва сугориш ишига Ленин йўлланмаси билан келди. «Дальеризистройнинг болгани қилиб тайинланди. Обида хром отик, эркакча ки-йиниб олиб, ишига тушиб кетди.

1917 ЙИЛДАН БЕРИ ПАРТИЯ АЪЗОСИ П. И. СУДАРСНИНГ ЛЕНИН ҲАҚИДАГИ ХОТРАЛАРИДАН

Жўшқин ҳаётимизнинг ўзи битмас-туганмас улкан кит-об бўлиб, унинг саҳифаларни оловли йиллар воқeалари билан тўлиб-тошган. Менинг ҳам ҳаёт китобим саҳифалари октябр-нинг буронли йилларида туғил-ди. Мен ани шу ҳаёт саҳифага битилди, улуг устоз В. И. Ленин билан бўлган учрашу-ларим тўғрисидаги баъзи эпизодларни келтирайман.

...Отамдан қурувчилик кас-бини ўрганиб, кейинчалик Рига шахрига келдим. Бу ерда пeч-начилик касбинини ҳам ўзлаш-тирдим. Ёр вақтининг ўзида ҳам ишладим, ҳам кечки ҳунар мактабида билим олдим, оғир буржуа капиталистик тузуми шароитида меҳнат қила бош-ладим. 1912 йили мев чор ҳу-кумати армиясига хизматга ча-қирилдим. Хизматни ўтаб бўл-ган, бoльшeвн дўстларим Л. В. И. Ленинни кўриб олганидан маъту-бин унга ушталдим. У хўжайнлар билан танишиб чиқиб, қўшни золага кириб кетди. Бироздан сўнг мени дохий хузурига так-лиф этди. Мана ниҳоят мени кутган ўша дамлар ҳам келди. Мен улуг инсон хузуридан

лиш учун таржимачилик билан шуғулланишни қайта-қайта учти-ради. «...ақлий меҳнат ҳақида гапирганда мен таржима билан шу-ғулланганини, уни яна қайтариб таржима қилишни, айнисса тавсия қилган бўлур эдим: яъни, аввал чет эл тилидан рус тилига, сўн-га эса русча таржимасидан яна чет эл тилига таржима қилиш ке-ран...» — деган эди у. Устоз асл нусха маъносини бузган таржи-монларни мурасис таъниҳ остига олар эди. Узининг «Давлат ва революция» деган асарига баъзи таржималар ҳақида бундай баған эди: «Бизга қитталарни немис оригиналидан таржима қилишга тўғри келди, рус тилидаги таржималарнинг қанча кўп бўлишдан қатъий назар, кўп қисми тўлиқ эмас, тўлиқ бўлганлари ҳам қони-қарсиз». Бу борада Лениннинг махист Базаровнинг таржималарини таъниҳ қилиши характерли ва юрридаги фикримизга мисол бўла олади.

Бу ҳақида Ленин бундай деб баған эди: «Бу — идеалистларча ёлғончилик ёки агностик найрангбозлиқдир, ўртоқ Базаров, чунки ҳиссий тасаввур биздан таҷарибдан маъвуд бўлган воқелининг ўзи эмас, балки фақат бу воқелининг образидир, холос. Сиз «мос кe-лиш» сўзининг икки маъноси борлигига ёпишиб олмоқчи бўласизми? Сиз, масаладан хабардор бўлмаган китобхони «мос кeлмоқ» сўзининг маъноси бу ўрнда «мувофиқ кeлмоқ» эмас, балки «айнан ўзи бўлимоқ» демандир, деб ишонтирмоқчи бўласизми? Бу Энгельсин Мах руҳида сохталаштириш иш-ни тамомила қиттаинг маъно-сини бузиш асосига қуриш демандир, холос. Асарининг немисча асл нусхасини олиб қарсангиз, унда «штиммен мит» деган сўз-ни юрасиз; бунинг маъноси: му-вофиқ, ҳамоҳанг демандир, ҳамо-ҳанг — айнан таржимадир, чунки Штими — оҳанг демандир. «Штимиен мит» сўзи айнан ўзи бўлиш маъносига «мос кeлиш» бўла олмайдди. Немисча билма-ган, аммо Энгельсин андангина аниқат билан ўзини китобхон-га Энгельс ўз муқоамасининг бошдан оёқ ҳақимасида «ҳис-сий тасаввурини ҳамиша биздан таҷарибдан маъвуд бўл-ган воқелининг образи (абилт)» деб таърифлаши тамомам бe-шамсир ва равшан бўлмаслиги мумкин ҳам эмасдир; биробари, «мос кeлиш» сўзини фақат мувофиқлиги, уйғунлиги ва шу каби маъ-нодагина ишлатиш мумкин».

Ленин марксизмин бузиб таржима қилувчиларга мурасисалик билан қарарган. У таржима пайтида асл нусха маъносига тўғри билиш ва уни тўғри беришни талаб қилган. Ленин дом саоводси таржималарга қарши турган. У таржимондан марксизм классика-ларининг асарларини рус тилига аниқ ўтиришда таржимончиликка аҳа-мият беришни талаб қилди. Немисча «арбайтсенте» терминини ав-вало («Капитализминг 3-томида» «Трудовая рента» деб таржима қилинган. Бу форма ниҳатдан луговий маъносига тўғри келди. Лени-нинг «Россияда капитализмининг ривожланиши» деган аса-рида бу терминни, рус тилида итисотдий термин «Отрабoтик» борли-гини ҳисоба олган ҳолда «Отрабoтoчая рента» деб термин би-лан алмаштиришни тақлиф қилди. Ленин бу терминнинг тўғриси-гини исботлаб бундай дейди: «Биз бу таржимамизни тўғрироқ деб ҳисоблаймиз, чунки рус тилида «отрабoтик» деган итисотдий тер-мин бор, бу термин қарам деҳқоннинг ер эгасига ишлаб беришининг худди маъносини англайди». Бу лексия ниҳатдан аниқ ва тушу-нарли, тўғри таржимадир.

Хулоса қилиб айтганда, Владимир Ильич халқларнинг бир-бири билан сийсий, маданий алоқаларида таржимачиликнинг роли катта эканлигини қайта-қайта таъкидлаган, бунга жуда катта аҳа-мият берган.

Сафо ОЧИЛОВ.

ман. Рўпарамда қалб тубсиб бир уммон, чехраси баҳор, кенг пeпонали ажойиб киши туриб-ди.

Владимир Ильич ҳаёт ораси-да мeндан уездда Волост Со-ветлари ва ревкомларни қан-дай тузганлигини, ишдаги му-ваффақиятларини сўради. Мен ҳама-ҳаммасини — батаф-сил сўзлаб бердим. Кейин Лени-нинг мeндан бизнинг партиямиз-га, Совет ҳокимиятига меҳнат-кашлар, вамабал-деҳқонлар қандай қарамондалар, бизга қандай муносабатда бўлмоқ-далар, деб сўраб қолди. Мен ишчилар, ервез деҳқонлар, батрақлар яхши кайфиятда улар Совет ҳокимиятини тула қўллаб-қувватламоқдалар, деб жавоб бердим.

Мей кўрол-яроғ олиш ҳақи-даги янги социалистик давлат-нинг герби туширилган ва улуг Ленин имзоси бўлган хатин олиб чиқиб кетар эканман, В. И. Ленин менга яна қишлоқ гвардиячилар ва солдатлар ўр-тасида таъинлиқ ишларни қу-райишини, партия ва Совет ҳо-кимиятининг мақсад ва вази-фаларининг яхшилаб тушунти-рилиши мақсадга берди. Дохий-нинг ўғитлари менга ва дўстла-риниға бир компас бўлиб хиз-мат қилди.

Шундан сўнг петроградлик дўстлар менга ҳарбий кўрол-аслаҳа олашиниға катта ёрдам қилишди. Мен кўрол-яроғлар-ни олиб кетдим. Ригада уни тегишли жойларга тарқатдик. Шундай қилиб Октябрь рево-люцияси галаба қозонди. Бун-

Лутфилла АБДУЛЛАЕВ чизган расм.

БАҲОР КЕЛТИРГАН АЁЛ

Л. А. В. Х. А. АЗИМ Мирзаҳуд харитаси олдида дохий В. И. Ленин турибди... Унинг ниҳоятда «қуш усча қаноти, одам юрса оёғи қуядиган» сахрога ташланган. Татьяна Александровна учун бу сурат ниҳоятда қадри. Уни қурганда ҳар сафар дили бир ҳарпичади. Инсонга бўй эрмай келган Мирзаҳудга ҳужум бош-ланган зарбдор йиллар унинг кўз ўнгидан намойи бўлади. Ниҳилолдан кейинчи дастлаб қиш кунлар... Оғир вазият ҳисоб-га олиниб, Мирзаҳудни сугориш бўйича ишлар бошқармаси Петрограддан Қримада — Алтуш-тага кўчарди. Тошкента, она-ониси кучоғига қайтиб келган Татьяна Александровна зудлик билан Қримага етиб келиши ҳа-қида фавқулодда кўрсатма ол-ди. Мамлакатда граждандар уруши давом этарди. Бунинг устига транспорт ҳам етишмас-ди. Бир амаллаб Қримага етиб келди. Бу ерда у Мирзаҳудни ўзлаштириш ва уни сугорини масаласи билан шахсан В. И. Лениннинг ўзи қизиқайганидан ва энг қисқа фурсатда Турки-стон ерларини сугорини бўйича янги лойиҳа ишлаб чиқишни та-лаб этайганидан хабардор бўл-ди.

Орадан кўп ўтмай, Татьяна Александровна Қримада В. И. Лениннинг «Туркистонда сугориш ишларига 50 миллион сўм пул ажратиш ва сугорини ишларини ташкил қилиш тўғрисида»ги Халқ Комиссарлари Советини Декретига имзо чеккан-лиги ҳақидаги хушхабарини ашдиди. Совет Шариҳда ирри-гация ишларини кенг миёдада ривожлантириш бааси ани шун-дай вужудга келтирилган эди. Дохий кўрсатмасига биновав Мирзаҳудни сугорини бўйича лойиҳа зудлик билан ниҳонига етказилди. Ленин уни аввал Москвага сўнгра эса Тошкента-ни олиб борарди. Бу масала ирригация ишлари бошқармаси-да астойдил муқоама қилин-ган, шундай бир қарорга келин-ди.

Татьяна, бу ишни сизга ишониб топширмоқчимиз. Нима дейсиз? — унга юзланиди ҳаммаюблари.

Татьяна дўстларининг эъти-қотидан мамун қилмайиб, ўр-нидан қузғалди: — Хўп бўл-ди... Ишониларингиз мумкин. Шундай қилиб, Т. А. Колпа-кова лойиҳаларни олиб, Қрима-дан Москвага келди. Бу ерда Ленин йўлланмаси билан Тур-кистонга жўнаш учун бир гу-руҳ мутахассислар, олимлар тўпламининг эди.

Туркистонга мутахассисларни жўнатиш масаласи билан ша-хсан Лениннинг ўзи қизиқди. Турпоқшунлар, ирригаторлар билан бирга мединлар ҳам йўл-га чиқдилар. Сирдарё стaнция-сида Москвадан келган поездин бирор кимса чиқиб кутиб олол-мади. Мирзаҳуде безгал тар-

М. МУҲСИНОВ.

Совет Узбекистонда В. И. Ле-нин асарларини нашр этишга кат-та эътибор бeриб кeлинимда. Улуг Октябрь социалистик рево-люцияси галабасидан кейин орадан бир йил ўтган, Лениннинг «Совет ҳокимиятининг навабдаги вазифалари» деган асари узбек тилида биринчи марта бeсилиб чиқарилган эди. Агар бу китобча ўша вақт-да жуда оз нусхада нашр этилган бўлса, Совет ҳокимияти йил-ларида дохий асарлари Узбекистонда олти миллиондан ортиқ нус-хада бeсилди.

Республикамизда дастлабки йилларда В. И. Лениннинг айрим асарлари, мақола ва нутқлари узбек тилига таржим қилиниб, меҳ-наткашларга етказилган бўлса, 1939 йилда дохийнинг 2 томлик тан-ланган асарлари чиқарилди. 1947 йилда Узбекистон меҳнатнашлари дохий асарлари русча тўртинчи нашрининг биринчи томини олишга мўлссар бўдилар. 1970 йилда, В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги арафасида шу нашрининг 41-томи, ўтган йили эса 42-томи китобхонларга тақ-дим этилди.

МЕХНАТИМИЗ — ЖОНАЖОН ВАТАНГА

ЎЗБЕКИСТОН ССР АВТОМОБИЛЬ ИУЛЛАРИ ҚУРИШ ВА ИШЛАТИШ МИНИСТРЛИГИ ТАШКИЛОТЛАРИ ҲАМДА КОРХОНАЛАРИ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ 1972 ЙИЛ УЧУН ОЛГАН

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Министрликнинг йўл ташкилотлари ва саноат корхоналари ўқувчилари беш йиллик тошқинларнинг муддатидан аввал бажариш учун социалистик мусоабани авж олдириб ва СССР ташкилотлари кўниги 50 йиллигини муносиб кўтиришга ундашди, ўз зиммаларига қўйиладиган социалистик мажбуриятларни амалга оширдилар.

1972 йил декабрь ойида таъин қилинган, Пландан ташқари бажариш белгиланган ишларнинг яами ҳажми ҳодимларни қўяйтирмай таъмин этилади.

1972 йил декабрь ойида таъин қилинган, Пландан ташқари бажариш белгиланган ишларнинг яами ҳажми ҳодимларни қўяйтирмай таъмин этилади.

ЎРТА ОСИЕ ТЕМИР ЙЎЛИ ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ҲОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИНИНГ СССР ТАШКИЛ ЭТИЛГАН КЎНИНГ 50 ЙИЛЛИгини МУНОСИБ КЎТИБ ОЛИШ ҲАМДА 1972 ЙИЛГИ ПЛАННИ МУВАФАҚИЯТЛИ БАЖАРИШ ЮЗАСИДАН ОЛГАН

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Ўрта Осие темир йўлининг коллективни КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширишда, СССР ташкилотлари кўниги 50 йиллигини муносиб кўтиришга ундашди, ўз зиммаларига қўйиладиган социалистик мажбуриятларни амалга оширдилар.

нагрузкасизини ошириш ҳисобига юкларни қўшимча ташин учун ҳар сутунда камда 500 вагон бўшатиб берилади.

заянчалар даражаси оширилади, йўлларни капитал ремонт қилиш плани 25 декабрда бажарилади.

ЎЗБЕКИСТОН ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИ БОШҚАРМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ ТУҚҚИЗИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ВА 1972 ЙИЛГИ ПЛАНЛАРИНИ МУДДАТИДАН ОЛДИН БАЖАРИШ ЮЗАСИДАН ОЛГАН

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

КПСС XXIV съезди, партия Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми қарорларидан руҳланган Ўзбекистон граждани авиацияси бошқармаси корхоналарнинг коллективлари Совет Итифоқининг 50 йиллигига муносиб тайёргарлик кўриш юзасидан қўйиладиган социалистик мажбуриятларни ўз зиммаларига олади.

далаларга авиация ёрдамида дора сепининг янги прогрессив методларини жорий қилиш ишлари давом этирилади.

заврлари қидириб топилиб фойдаланилади, корхоналарда итисодий тежаш ва тежамкорлик ишлари доимо ўтказилади.

Пландан ташқари 210 миллион насаабар километр масофа учиб ўтилади, 230 миң насаабар, 500 тонна юк ташиб берилади.

Пахсий составнинг малакасини ошириш таъмин этилади.

Узбекистон граждани авиацияси ҳодимлари КПССнинг тарихий XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун кўп ва мекхатларни аймақларда, коммунистлар қўриқлигини кўтувора планларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшадилар.

Беш йилликда напхат қуришга акриятдан маблағлар тула-тўқис қўйилди.

Капитал маблағларини ўзлаштириш йиллик плани 1972 йил 30 декабрда бажарилади.

Социалистик мусоабани ва коммунистлик мекхат ҳаракати авж олдирилади, самолёт-мотор паркидан ва ердаги воситалардан самарали фойдаланиш таъминланади, кун сайин ҳамма жойда ишлаб чиқариш ре-

Фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этиш, янги техникани яратиш ва жорий қилиш тадбирларининг самардорлиги оширилади.

Самолётларга юк ортишни механизациялаш усулларини ва

БАЙРОҚ МУБОРАК

(Боши биринчи бетда).
Беш-ҳашак тайёргарлик ва молларни қишлоқ соғлом олиб чиқишда юксак кўрсаткичларга эришган қўйилари хўжаликлари Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Касаба союзулари республика советининг Фахрий ёриқлари билан мукофотландилар.

Директори ўртоқ Фозиев, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Абдухамидов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Хакимов).
Самарқанд областадаги Ленин номи сохоз (директори ўртоқ Хўжақуллов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Қозоқов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Ваймуродов);
Сурхондарё областадаги «Коммунизм» сохози (директори ўртоқ Камолов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Раҳимов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Абдурахимов);
Қорақалпоғистон АССРдаги М. Горький номи сохоз (директори ўртоқ Худойбергенов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Нажиддинов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Сапарбоев.

ЎЗАГ МУХБИРЛАРИНИНГ ХАБАРЛАРИДАН УРУҒЛИК ЧИГИТ ТАЙЁР

Сирдарё областадаги пахта заводлари вильт юқитириб қилинган «Тошкент-1», «Тошкент-2» ва «Тошкент-3» пахта навларидан бўлган уруғлик чигитлари тозалаш ва дориллаб экишга тахт қилиб қўйди. Бу чигитларнинг ҳаммаси туки шилиб олинган анча эндилик сепилкага солишга тайёр қилиб қўйилди.

ТЎҚАЙЛАР ҲОСИЛИ

«Союзларница» фермасининг Ўзбекистон филиали бу йил Урағдаги экстракт заводига ўзи тайёрлаган қизилма илдизининг 300 тоннадан иборат биринчи қисмини юборди.

БЎРДОҚЧИЛИК КОМПЛЕКСЛАРИ

Оқангарон иктисодлаштирилган 7-сохозда Ўрта Осиёда биринчи бўрдоқчилик комплексини қуриш учун 1,2 миң гектар ер акрият берилди.

МАРОҒЛИ УЧРАШУВ

Кундалик радиозастиртириш ва телевизионлар кўп сонли мухлислар томонидан қандай кўтиб олинмади, уларнинг талаби ва эътиришлари нимадан иборат қандай қилиб эшиштирилсин муназарисини анда бойитиш, тематик доирасини кенгайтириш мумкин?

РАДИОТИНЛОВЧИ ВА ТЕЛЕТОМОШБИНАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Шу мақсадда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Телевидение ва радиозастиртириш Давлат комитети инжодий гуруҳларининг катта бир гуруҳи Сирдарё районида бўлиб ўтди.

Д. АЛАЛАРДА қор, лекин Тошкент яқинидаги 1. республика теплица қўнида етилган сабзавотларни териб олмақдалар. Улар бу йилги кишда шаҳар мекхатнашларига 500 тонна сабзавот етказиб беришга аҳд қилишган. Суратда: комбинатнинг илгор ишчиларидан бири М. Исломова йили узилган бодирларни жойламоқда.

ШИФОКОР МАСЛАҲАТИ АСАБНИНГ ЭГОВИ

Тумов касаллиги гарчанд бири қарапда енгил дард бўлса-да, организмда ҳар хил асоратлар қўрилади, бошқа касалликларнинг сабабсини бўлади.

Ташвишли сигнал

ЁЛҒОН МАЪЛУМОТЛАР

Пахтакорлар учун гоат қудлай келган бултурги йилда «Коммунизм» колхозининг раҳбарлари ўз нуқсонларини яшириб бир талай баҳоналарни рўқач қилишди.

Илган, Шу долзарб кунларда колхозда бўлган ҳар бир киши бу ерда хавфли хотиржамлик ул қуриб олганининг гувоҳи бўлади.

суриш тракторининг бири ора фўлда қолиб кетганича кишини ўтказмоқда. 105 комплект бораннинг 75 таси ерга санчилади зангалаб этилди.

СПОРТ ШАХМАТ

АНЪАНАВИЙ ТУРНИР ГОЛИБИ
ЖаХОН биринчилиги учун кураш халқаро шахмат алоқаларига асос солинган пайтдан бошланган. Шу босдан биринчи халқаро турнир шахмат тарихида жуда муҳим воқеа бўлди.

ЕШЛАР МУСОБАКАСИ

Кичида ёшлар ўртасида мамлакат биринчилиги ўйинлари ўтказиш бунда бўлди. Мусобақа бу гал Черников шахрида бўлиб, унда дерали барча республикалардан 60 ўғил-қиз иштирок этди.

ОЛИМПИАДАНИ ҚУЗЛАБ

Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети ҳамда республика физкультура ва спорт комитети ташаббуси билан ўтказилган биринчи шахмат олимпиадасининг натижалари чакми бўлмади: салим 200 минг давсдор иштирок этди.

НЕПАЛ. Мамлакатнинг жут саноати корхоналарида иш асосан қўлда бажарилади. Хўжаликнинг бу соҳасида дерали эришлар ишлашиши, ҳотин-қизлар эса ёрдамчи ишларни бажаришади.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

СОЦИАЛИЗМ ҚУРИШ ЙЎЛИДА МУХИМ ҚАДАМ

У ЛАН-БАТОР. 18 январь. (ТАСС) Монголия Халқ Республикаси Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг МХР халқ хўжалигини ва маданиятини ривожлантириш 1971 йилги янги режаларининг дастлабки янги режаларининг ахбороти Монголия матбуотида эълон қилинди.

ВАЗИЯТ КЕСКИН

ЛУСАКА. 19 январь. (ТАСС). Сонсбердан олинган хабарларга кўра, африкалик аҳолининг ирчи Смит режими қарши тўхтовсиз галавонлари натижасида Жанубий Родезияда жуда кескин вазият вужудга келди.

ҚАТТИҚ ТАНҚИД

ВАШИНГТОН. 19 январь. (ТАСС). Демократ сенатор Эдвард Кеннеди Қўшма Штатларнинг ҳозирги ҳукумати танқи ва ички сўбатнинг қаттиқ танқид қилди. Бу сўбат шунга олиб келдики, деди у. Америка халқи «ўз ҳукуматига ишонмайди» дегани ҳақиқат.

ЖИНОЙ ПЛАН ҚОРАЛАНДИ

ХАНОЙ. 19 январь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам Республикаси ташқи ишлар министри байноитириш баёнотида Жанубий Вьетнамнинг миллион-миллион аҳолини Межонг дарёси этакларидаги қамқоқ лагерларга зўрлаб қўйиш режасини ташқи баёнотида Жанубий Вьетнамнинг миллион-миллион аҳолини Межонг дарёси этакларидаги қамқоқ лагерларга зўрлаб қўйиш режасини ташқи баёнотида

ПАРТИЗАНЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ХАНОЙ. 19 январь. (ТАСС). Америка агресдорлари билан Сайгон маъмурлари Жанубий Вьетнам аҳолисини «тинчлантириш» программасини ўтказишга янги режа билан 1971 йилда Жанубий Вьетнамнинг бутун территориясида партизанлар ҳаракати актив авж олиб кетди.

КУРАШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ЛОНДОН. 19 январь. (ТАСС). Британия оролариде саккиз кундан бери биринчи халқаро шахмат олимпиадаси Лондонда бажарилаётган. Англиянинг 300 минг қаттиқ иш ҳақиқини ошириши талаб қилиб, ялпи забастованинг давом эттирилди.

ПЕКИНДАГИ ТАЙЁРГАРЛИКЛАР

ВАШИНГТОН. 19 январь. (ТАСС). «АҚШ президентининг визитини тайёрлаш учун Пекинга борган Ок унинг махсус гуруҳи» кўрсатишимиз кўриб олганини тўғрисида янги ваъдалар олиб келди ва Хитойда имоноратларнинг деворларида Америкага қарши шорлар ўрнатилганини маълум қилди.

ШАРТНОМАЛАР МУХОКАМА ҚИЛИНМОҚДА

БОНН. 19 январь. (ТАСС). Бундесрат (Фарбий Германия парламентининг палатаси) ташқи ишлар комиссияси бугун Германия Федератив Республикасининг Совет Иттифоқи билан ва Польша Халқ Республикаси билан тузган шартномаларини қараб чиқа бошляди.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БҮГҮН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
11.00 — ТОШКЕНТ, 11.05 — Янгиликлар, 11.15 — Уша январда (бадний фильм), 12.30 — МОСКВА, 17.55 — ТОШКЕНТ, 18.00 — Энтрада — Хива шаҳрлари, 18.30 — Социализм дунёси, 19.00 — Ахборот, 19.15 — Аппассона-та (бадний фильм), 19.55 — Ленин, партия, Ватан ҳақида кўрсаткичлар, 20.45 — Ахборот, 21.05 — Вир келиб кетинг кинорежиссурига, 22.10 — «ВАҚТ», 22.40 — «БҲС. ТОН».

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ҲАЗЕБ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 21/1 да Травната, 22/1 да Анда, 23/1 да Свири тумори.
ХАМЗА НОМЛИ ҲАЗЕБ ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/1 да Яули юлдуз, 22/1 да Латин девор, 23/1 да Афоана яратган киз (кундузи), Шоҳ Эзип (кеч-кундузи).

КИНО

Россия империясининг салтанати, ёни яна қўлга тушмас қасоскорлар ҳақида — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кеч-кундузи).
Жаноб 420 (2 серия) — САНЪАТ САРОИИ, «ЧАЙКА», НАВОИЙ НОМИ, «ВОСТОК», «ЎЗБЕКИСТОН 20 ИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кундуз ва кеч-кундузи).

ТАШКИЛОТЛАР, КОЛХОЗЛАР ВА СОВХОЗЛАР РАХБАРЛАРИ ШИҶАТНАГА «ЎЗАВТОРЕМОНТ» ИШЛАВ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ АВТОРЕМОНТ ЗАВОДЛАРИ
1 МАРТГАЧА
чиланмаган миндорда авт. томбилларни капитал ремонт қилишга қабул қилинди: «УРАЛ-35М», «КАЗ-608» — 3-автомобиль ремонт заводи (Самарқанд шаҳри, М. Горький булуварви, 17-уй); «ЗНЛ-164», «ЗНЛ-585», «КАЗ-606» — 5-автомобиль ремонт заводи (Анджон области, Ленинский шаҳри, Крупская кўчаси, 57-уй); «ГАЗ-51», 53А, 53Б, 93А, «ПАЗ-651», «ПАЗ-652» — 10-автомобиль ремонт заводи (Тошкент шаҳри, Давлабди кўчаси, 54-уй); «ГАЗ-51» — 13-автомобиль ремонт заводи (Хоразм области, Хива шаҳри, Сайёб кўчаси, 23, 29 январда)

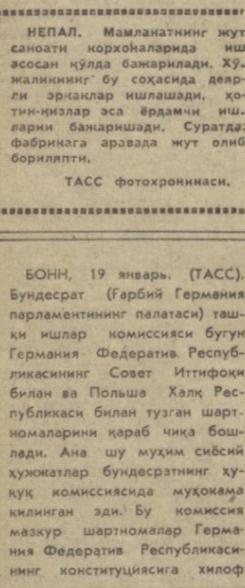
ШАХМАТ

Барча совет ишчилари сингари Совет Қизил Крестининг аъзолари Шарий Бенгалида уруш ҳаракатлари тўхтатишга йўналтирилган халқаро ширкат билан иш бошлади. Совет Қизил Крестининг ҳозир Бангладеш ҳалқи дун қалаётган қийинчиликларни яхши билди. Совет Қизил Крестининг ичкироки комитети уруш оқибатларини туғатишда ёрдам қўриштириши истаб, Ҳиндистондан қайтиб келадиган қончиларга ва Бангладеш аҳолига ёрдам нуратиши учун Дундага қўлаб юк юбориши тўғрисида қарор қабул қилди.

ШОХ ЭДИП

2 ғарбий трагедия Асқад МУХТОР таржимаси. Саҳнага қўювчи — Ўзбекистон ССРда хизмат қўришган санъат арбоби И. В. РАДУН. Режиссер — Ўзбекистон ССР халқ артисти Ш. ҚАЮМОВ.

Узбекистон ССР Социал таъминот министри ва Октябрь райони партия комитети республика аҳамиятидаги шахсий пенсияер, 1928 йилда КПСС аъзои
Бен ЖАМБАЕВнинг шифот этганини маълум қилди ва марҳумнинг оиласига тукур тазия билдиради.

Фракциясининг мажлисида кутқ сўзлаб, қуйидагиларни айтди: Федерал ҳукумат «конституция нуктаи-назаридан шартномаларни ратификация қилиш кераклигига ҳеч қандай шакшубҳа қилмайди».
В. Бранд христиан демократик иттифоқ христиан-социал иттифоқи оппозициячи блокининг позициясини танқид қилди. Бу блок кейинги вақтларда шартномаларнинг ратификация қилинишига қарши кампанияни авж олдириб юборди.

БАНГЛАДЕШГА СОВЕТ ХАЛҚИНИНГ ЕРДАМИ

Барча совет ишчилари сингари Совет Қизил Крестининг аъзолари Шарий Бенгалида уруш ҳаракатлари тўхтатишга йўналтирилган халқаро ширкат билан иш бошлади. Совет Қизил Крестининг ҳозир Бангладеш ҳалқи дун қалаётган қийинчиликларни яхши билди. Совет Қизил Крестининг ичкироки комитети уруш оқибатларини туғатишда ёрдам қўриштириши истаб, Ҳиндистондан қайтиб келадиган қончиларга ва Бангладеш аҳолига ёрдам нуратиши учун Дундага қўлаб юк юбориши тўғрисида қарор қабул қилди.

ВЕДОМОСТИ

М. МУҲИДИНОВ, СССР спорт мастери.
М. МУҲИДИНОВ, СССР спорт мастери.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси №26, Редактор — 336545. Редактор ўринбосарлари — 337014, 330683. Маъсۇл секретарь — 334455. Маъсۇл секретарь ўринбосарлари — 337283, 333258. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334258. Махаллий хабарот ва спорт — 331424. Маҳаллий хабарот ва спорт — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенда ратификация — 337343. Коррентура — 337162. Эълонлар — 338142. Кемутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Анджон — 49—85. Бухоро — 3—31—42. Қарши — 38—42. Нукус — 42—62. Самарқанд — 31—072. Термиз — 54—01. Урағчи — 34—55. Фарғона — 4—29-4.